

Kan alternativ udskolingsmodel løfte naturfagene?

Når geografien bliver tænkt på tværs

Geografilærerne rundt omkring i den danske folkeskole, kæmper for at nå fagets pensum. De forsøger at navigere i et kaos af modsatrettede krav, reformer, naturfagsprøve, fællesfaglige fokusområder, samt færre timer i faget på det øverste klassetrin. Det stiller krav til læreren om at være flexibel ift skemalægning og årsplaner. Man bliver tvunget til at planlægge i fællesskab med fagkolleger, for at kunne skabe en varieret undervisning og tænke nye skoleformer.

Gasværksvejens skole på Vesterbro i København er et eksempel på en skole der har skabt en ny model for udskolingen. I 2015 begyndte faglærere og ledelse et forsøg med en anderledes model for udskolingen. Naturfagsundervisningen er skemalagt i et samtidigt bånd, så man kan lave fælles projekter på tværs af de tre fag. Holddelingen gør elevgruppen mere overskuelig, da de to klasser på årgangen bliver delt i tre. Den privatpraktiserende lærer er væk og de faste klasser og skemaer er fjernet. I udskolingen bliver eleverne fordelt i grupper på tværs af alder og skal fire gange om året vælge mellem forskellige hold i hvert fag. Det kan virke usikkert, men modellen genopliver de store elevers lyst til at lære. Elevernes valg, skaber nye fællesskaber og den varierede undervisning motiverer eleverne. Målet er at skabe en folkeskole, hvor eleverne stadig synes det er sjovt at lære, når de går ud af skolen. Samtidig vil man gerne give dem de kompetencer, som de får brug for i fremtiden. Det handler om, at eleverne skal trænes i at træffe gode valg for dem selv og lære at begå sig i mange fællesskaber. Hvert år skal eleverne desuden lave projektopgaver på tværs af årgangene.

Fire gange om året skal eleverne i udskolingen vælge mellem tre forskellige hold i både matematik, dansk, naturfag og sprogfag. Læringsmålene er de samme på holdene, men eleverne bliver tilbudt tre forskellige måder at nå læringsmålene på. Forskellen på holdene kan for eksempel være emnet, læringsstilen eller samarbejdsformen. Nogle gange vælger de efter, hvad de har mest lyst til, mens de andre gange vælger efter, hvad de har mest brug for at træne. Som udgangspunkt er det eleverne, der vælger selv, men de bliver vejledt og støttet i valget af deres primærlærer, der har det primære ansvar for elevernes sociale og personlige udvikling. Faglærerne spørges desuden til råds.

Nationale undersøgelser (kilde:DPU) viser, at elevernes lyst til at lære falder, jo ældre de bliver. Men med denne nye udskolingsmodel oplever de det modsatte. Elevernes motivation stiger i løbet af udskolingen. De er kommet til et sted, hvor der bliver lyttet til en, og de får en helt anden frihed, men man forventer også noget af dem. Der går noget tid før de lærer at udnytte friheden og opleve at det netop er det vi forventer af dem, der gør, at det bliver sjovere at gå i skole.

Denne skoleform kan give naturfagene et boost. Det handler om at samtænke naturfag med alle fag i udskolingen. At arbejde mere projektorienteret, mere udeskole og mere åben skole. Og det kan betale sig at tage de unge mennesker alvorligt, for så vil der på lang sigt komme mere læring i både naturfag og kulturfag. På den måde vil man bedre kunne for opfylde folkeskolens formål samt målsætningen om dannelse.

Nikolaj C Bunniss Sørensen

Næstfmd, Geografforbundet